

List Galatským

Pravá svoboda – GI 5,13-26

Žd 4, 12:

Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce..

Ž 34,15:

Vyhýbej se zlu a konej dobro, vyhledávej pokoj a usiluj o něj.

GI 5, 13-26

¹³*Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratři. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým.*

¹⁴*Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!*

¹⁵*Jestliže však jeden druhého koušete a požíráte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili.*

¹⁶*Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost.*

¹⁷*Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete.*

¹⁸*Dáte-li se však vést Božím Duchem, nejste už pod zákonem.*

¹⁹*Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, ²⁰modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, ²¹závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím.*

²²*Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, ²³tichost a sebeovládání.*

Proti tomu se zákon neobrací.

²⁴*Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony.*

²⁵*Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit.*

²⁶*Nehledejme prázdňou slávu, nebuďme jeden k druhému vyzývaví, nezávidme jeden druhému.*

Přečtený text Gl 5 je velmi obsažný a srozumitelný. Přiznám se, že u některých takových biblických textů si říkám, že k nim nemusíme nic dodávat, jen je pozorně číst a vepsat je do svého srdce. Neplatí to o všech biblických textech a někdy jim nerozumíme, někdy žasneme a nesouhlasíme, zejména když se mluví o dávných projevech lidského násilí, zápasů a válek proti nepřátelům.

Oceňujeme, že žijeme v době milosti a že můžeme s Pánem Ježíšem Kristem volat po pravdivosti a čisté ryzosti lidského života. Četli jsme ta úžasná slova, že jsme *byli povoláni ke svobodě*. Máme se zamyslet nad **pravou svobodou**, jde zde o jednotlivce, ale můžeme se zastavit i nad pravou svobodou ve společnosti.

Jaké jsou cesty toho, kdo chce být vnitřně svobodný a cítit se skutečně tak? Jedním z předpokladů je pravda, pravdivost, - kde není pravdy nemůže být ani svoboda. Ta vnitřní opravdovost je solí země, kterou všichni potřebujeme, ale jen někdo ji získá.

Předpokladem upřímného přátelství a lásky je pravdivost. Kdo klame, šidí, lže a podvádí, kdo něco předstírá stává se otrokem svých lží a ztrácí vnitřní svobodu a čistý, nezkalený pohled na svět. Život je mu nakonec břemenem a bez radosti. Takový člověk se vám nedokáže podívat z očí do očí a má často strach, bojí se, nechce slyšet pravdu, někdy usiluje o moc, narušuje a rozkládá vztahy ve svém okolí i ve společnosti. Kde chybí pravdivost, nemůže být silné přátelství a láska, ty nenahraditelné hodnoty našeho života.

Je smutné, že tyto hodnoty jsou dnes některými čelními představiteli našeho státu zpochybňovány, zesměšňovány a nositelé těchto hodnot jsou označováni jako „**pravdoláskaři**“!

Hned na začátku dnešního textu je zdůrazněno *...celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého! Jestliže však jeden druhého koušete a požíráte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili*. Ap. Pavel musel v tehdejší společnosti řešit spor křesťanských židů o dodržování zákona a všech nařízení, nešlo tedy jen o otroctví zlých myšlenek a činů, ale i o otroctví dodržování všech zákonů a nařízení. Podobné spory se odehrávají ve všech pozdějších dobách a společnostech a nevyhnuly se ani naší historii.

Před týdnem jsme si připomněli tragickou událost na Staroměstském nám. před 400 lety. Po nešťastné bitvě na Bílé hoře naše většinově protestantská, reformační společnost šla tím nejtemnějším údolím. Mnozí z Čech odešli do zahraničí a z těch, kteří zde chtěli zůstat, bylo potupně 27 vrcholných osobností popraveno. Umírali

s pohledem na protestantský Týnský chrám Páně s výrazným kalichem a nápisem **Pravda Páně vítězí**. Někteří se společně před smrtí vyjádřili: „*Naše předsevzetí nebylo jiné, než abychom slávy Boží a svobody náboženství, výsad to našich, zastávali a obhajovali.*“ Usilovali o svobodu, o svoji víru, o pravdu, byli však ve sporu, který se nevyhýbá ani křesťanů.

Tak to bylo v dobách první církve mezi zastánci důsledného naplňování zákona, obřizky a okruhu těch kolem ap. Pavla. Později u nás právě mezi římskými katolíky a reformovanými. Ti, kdo získali moc, chtěli si podmanit i duši člověka. Známe to dobře i z doby ve 20. století, kdy si vládcové chtěli vybudovat tisíciletou říši a vše a všechny řídit svými pokyny. Ale ani v těch nejtěžších dobách národní nesvobody se jim zcela nepodařilo zničit duchovní svobodu jednotlivce.

Jsou však otroctví i jiná, kterým můžeme podlehnout i v dobách vnější svobody a volnosti. Je to vnitřní otroctví, které je v textu zmiňováno: *necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost...*

Ap. Pavel dává však v kontrastu k takovému otroctví jiné vzácné hodnoty: *láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání*. Tyto osobní hodnoty nazývá *Ovocem Božího Ducha*.

Někdy máme otázku, jak poznáme působení Ducha svatého a mylně předpokládáme nějaké zázračné a mimořádné projevy, uzdravování, mluvení jazyky atd. Ale Pavel nám jasně říká: *Nehledejme prázdnou slávu, nebudme jeden k druhému vyzývaví, nezávidme jeden druhému*. Evangelium Pána Ježíše Krista zbavuje člověka lží, všeho vnitřního otroctví a sobectví a vede k opravdové svobodě, kterou chce dopřát i jiným. Znakem křesťanova života je pravda, láska k Bohu, druhému člověku i k sobě - a to osvobozuje. Tyto vlastnosti poznamenají náš jazyk, náš pohled na svět a druhé lidi a naše činy. Jistě, není to tak, že věřící člověk bude pořád především mluvit o pravdě a lásce a vznášet se nad oblaky. Bude stát pevně na zemi, uvidí střízlivě svět i druhé a bude svobodně dýchat. A v jeho poznání bude i vůle, něco pro tento svět a pro druhé udělat, něco, co má význam a cenu, co ulehčí druhým život v jejich zápasech a bolestech. Je důležité i ovzduší, které věřící člověk vytváří, prostředí bez zloby a nenávisti, ale naopak v lásce. Na takovém místě je patrná i velká **radost**. Pavel zmiňuje radost hned za láskou.

Na jiném místě v listu Filipským 4,4 nás vyzývá **Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!** On, Pavel, který trpěl nemocemi, protivenstvím, nepřátelstvím z blízkých židovských kruhů, byl vězněn a přesto mluví o radosti. Je vidět, že jeho radost nebyla z toho, co mohl materiálního získat, není to ani z moci, kterou by mohl dosáhnout, ale z víry a poznání Pána Ježíše Krista.

Pravá svoboda. Lidé hledají smysl a cíl svého života, zakotvení a nakonec jsou často zmatení a zklamaní. Hledají tam, kde nemají, v majetku, penězích, v jiných přátelích a partnerech, které střídají, v jiných společnostech a někdy i v jiných církevních kruzích, hledají politické vůdce a spoléhají na ně. To není svoboda, ale často otroctví. Je třeba jediné: vidět nezkresleně, pravdivě to, s čím přišel Pán Ježíš, to byl ten největší převrat v dějinách lidstva. Zaplatil nejvyšší cenu a nás osvobodil.

Současná situace ve společnosti, v našem národě i na mnoha místech ve světě není dobrá.

Nejde jen o krizi způsobenou pandemií nebo o přírodní pohromy v oblastech, zasažených tajfunem, myslíme i na naši zhoršující se ekonomiku, úpadek morálky, začínající od nejvyšších míst, na stav školství, zanedbanou výukou zejména novodobé české historie, nekvalitní výchovu mladé generace a nedostatek kladných vzorů ve společnosti, vrcholných osobností a nehledání duchovních hodnot a pravdy. Mysleme však i na křesťany ve světě, kteří nežijí v té vnější svobodě, která nám byla dána, ale v totalitních a násilných zemích a přesto zůstali věrnými Božími služebníky. Mnozí z nich platí za své vyznání nesvobodou i životem a přesto nepodrobili své myšlení těm, kdo vládnou. Vezměme si je za příklad. Poznali, že pravda Boží je jim dražší než jakýkoliv osobní prospěch. Jejich poznaná víra v Pána Ježíše Krista a věrnost se uplatňuje v tichosti, v nedeformovaném myšlení a ve službě druhým. Kde vzali svoji sílu a odvalu?

V J 8,31-32 čteme:

³¹Ježíš řekl: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. ³²Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“